Dosarul nr.4r-2928/24
4-24015272-02-4r-08072024

D E C I Z I E

16 mai 2025 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele completului, judecător Spoială Alexandru
judecători Beșelea Eugeniu
Chiroșca Igor

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul „EXPLOR TUR" S.R.L. declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-533/2024 din 22 mai 2024.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 19.12.2023, la ora 10 şi 40 min., agentul constatator al ISSPNPC, Diana Filimonov a întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. IPN01 000698 în privinţa lui „EXPLOR TUR" S.R.L., reprezentată de administratorul Victor Afteni pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art.278 alin.(2) din Codul contravenţional, fiind constatată încălcarea prevederilor art.10 lit. c), d) şi art.181 alin. (1) din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecţia consumatorilor, pentru faptul că la 03.11.2023, „EXPLOR TUR" S.R.L. a refuzat de a satisface reclamaţia consumatorului Artur Andrușca privind restituirea contravalorii serviciului necorespunzător prin rambursarea sumei de 15 930 lei pentru biletele de avion procurte conform bonului fiscal nr. 0012 din 03.03.2023 la cursa Chișinău – Roma – Chișinău, cursă care a fost anulată.

2. În continuare, şeful ISSPNPC, Sergiu Dărănuţa a emis decizia de sancţionare cu seria şi nr. DPN01 000634 din 16.01.2024 în prezenţa reprezentantului contravenientului, prin care persoana juridică „EXPLOR TUR" S.R.L. a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art.278 alin.(2) din Codul contravențional şi a fost sancționată contravențional cu amendă

în mărime triplă de 360 de unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 18 000 de lei.

3. La data de 31.01.2024, administratorul societăţii comerciale „EXPLOR TUR" S.R.L., Victor Afteni, a depus o contestație împotriva deciziei de sancţionare cu seria şi nr. DPN01 000634 din 16.01.2024, prin care a solicitat anularea anularea deciziei, a procesului verbal cu privire la contravenție şi încetarea procesului contravențional din lipsa faptei contravenției.

4. În motivarea contestației, a invocat că, Societatea Comercială „EXPLOR TUR" S.R.L., este o agenţia de turism care are în obiectul de activitate: rezervări - vânzări bilete de avion, direct sau prin subagenții revânzătoare, iar relația de vânzare a biletelor de avion prin intermediere de către ZBOR.MD („EXPLOR TUR" S.R.L.) este efectuată în numele și pe seama transportatorilor "AIR MOLDOVA" în strictă conformitate cu Termenii și condițiile de transportare Air Moldova, publicate pe pagina web a transportatorului. La data de 03.03.2023 victima Artur Andrușca, nesilit de nimeni, din propria dorință, a decis să apeleze la serviciile ZBOR.MD („EXPLOR TUR" S.R.L.) și a efectuat online pe site-ul www.zbor.md rezervarea cu nr. 3X6LQ1 și a achiziționat prin intermediul ZBOR.MD 4 bilete de avion electronice, pentru persoanele indicate pe bilete, la cursele: Chișinău (KIV) – Roma (FCO), Zbor 9U-891, pentru data de 05.07.2023, și Roma (FCO) - Chișinău (KIV), Zbor 9U-892, pentru data de 17.07.2023, ambele, fiind operate de către transportatorul/operatorul aerian C.A. "AIR MOLDOVA" S.R.L., iar la momentul achitării, victima Artur Andrușca a bifat că este de acord cu regulamentul şi regulile tarifare ale companiei Aeriene, cu termenii și condițiile "ZBOR.MD". Susține că, „EXPLOR TUR" S.R.L. a transferat banii achitați de către cet. Artur Andrușca transportatorului/operatorului aerian AIR MOLDOVA, iar respectiv, în procesul de rezervare - vânzare a biletelor de avion menționate, „EXPLOR TUR" S.R.L. a executat obligațiile de a emite biletele electronice corespunzător, cu bună credință și diligența profesională. Conform informațiilor recepționate de la AIR MOLDOVA în data de 19.06.2023, „EXPLOR TUR" S.R.L. a informat cet. Artur Andrușca despre faptul că transportatorul AIR MOLDOVA a anulat Zborul 9U-891 Chișinău (KIV) - Roma (FCO) din 05.07.2023, iar anularea zborului, este în afara controlului „EXPLOR TUR" S.R.L. care este în totalitate dependentă de deciziile transportatorului AIR MOLDOVA sau de alte condiții ce nu pot fi imputate agenției şi „EXPLOR TUR" S.R.L. nu poate influența situația în nici un fel. Menționează că, a informat despre

faptul că banii pot fi solicitați numai de la AIR MOLDOVA. În sensul prevederilor Regulamentului privind compensarea și asistenta pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, fiecare pasager a cărui zbor a fost anulat are dreptul să se adreseze la operatorul aerian C.A. „AIR MOLDOVA" S.R.L, pentru rambursare, în termen de șapte zile de către operatorul aerian C.A. „AIR MOLDOVA" S.R.L. și să primească o compensație din partea operatorului aerian C.A. „AIR MOLDOVA" S.R.L. Or, aceste prevederi sunt incluse și în Termenii și condițiile de transportare. C.A. „AIR MOLDOVA " S.R.L. "8.4 Anulări -8.4.1 în cazul anulării unui zbor, pasagerul are dreptul să i se modifice ziua zborului pentru a efectua călătoria în următoarele 7 zile, să fie redirecționat pe un alt itinerar de zbor sau să i se ramburseze suma totală a biletului fără careva plăți suplimentare.", iar totodată, victimei i s-a comunicat că mai multă informație privind acțiunile ce urmau a fi întreprinse în cazul anulării zborurilor urmau a fi consultate accesând un site. Consideră că Decizia seria DPN 01 Nr.000634 din 16.01.2024 a Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorului, de sancționare a lui „EXPLOR TUR" S.R.L. este ilegală și nefondată, or la emiterea deciziei de sancționare agentul constatator nu a ținut cont de calitatea „EXPLOR TUR" S.R.L. și anume că, nu este parte în contractul de transport. Referitor la revendicarea victimei, ține să comunice că a fost solicitată de la compania "AIR MOLDOVA" banii pentru biletul de avion la zborul anulat, iar din partea contravenientului au fost întreprinse toate acțiunile astfel încât drepturile victimei să-i fie respectate, în calitatea sa de pasager. Mai motivează că în speță, fapta pentru care a fost sancționat contravenientul este - anularea Zborului 9U- 891 Chișinău (KIV) - Roma (FCO) din 05.07.2023, care nu a fost săvârșită de „EXPLOR TUR" S.R.L., dar de transportatorul Compania Aeriană AIR MOLDOVA. Consideră că la întocmirea Procesului-verbal cu privire la contravenție Seria IPN 01 Nr. 000698 din 19.10.2023, agentul constatator nu a ținut cont de prevederile legale și circumstanțele speței, iar trimiterea la prevederile art. 10 din Legea nr. 105/2003 să presteze numai servicii care nu afectează viața, sănătatea, ereditatea și securitatea consumatorilor ori interesele economice ale acestora, să respecte cerințele stabilite în actele normative sau declarate, precum și clauzele contractuale le consideră că sunt irelevante, neaplicabile cazului ori careva obiecții la serviciul de rezervare - vânzare a biletelor de avion prestat de „EXPLOR TUR" S.R.L., nu au fost

formulate, iar însăși faptul că a fost efectuată rezervarea conform cerințelor victimei și emis biletele din sistemul de rezervări denotă executarea obligațiunilor de către „EXPLOR TUR” S.R.L. în deplină măsură. La fel dispozițiile din legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor nu sunt aplicabie speței, ori serviciul de rezervare - vânzare bilete de avion prestat de „EXPLOR TUR” S.R.L. nu a prezentat careva neconformități în sensul dispozițiilor legale, iar neexecutarea obligațiilor asumate de transportator nu-i sunt imputabile. Agentul constatator nu a mai stabilit care a fost vinovăția contravenientului când a aplicat sancțiunea sub formă de amenda prevăzută de art. 278 alin. (2) din Codul Contravențional, precum şi în procesul verbal de constatare emis în speță se atestă doar o enumerare a normelor de drept c pasibilă atragerea la răspundere a persoanei, fără a stabili cu certitudine fapta, acțiune/inacţiune, vinovăția sau alte aspecte ce ar demonstra fapta culpabilă. Deci, din cele relatate mai sus se observă clar că fapta - anularea Zborului 9U-891 Chișinău Roma (FCO) din 05.07.2023, nu a fost săvârșită de „EXPLOR TUR” S.R.L., iar vinovăția acesteia la săvârșirea faptei nu a fost stabilită de agentul constatator. Respectiv, „EXPLOR TUR” S.R.L. nu este de acord fapta incriminată, deoarece nu a fost acumulat probatoriul în sensul pretinsei încălcări a prevederilor art.278 alin.(2) Codul contravențional și constată că ISSPNPC a examinat superficial cazul, nu a intrat în esența acuzaţiilor și materialelor anexate, având o poziție prestabilită privind sancționarea „EXPLOR TUR” S.R.L. Totodată, învinuirea lui „EXPLOR TUR” S.R.L. de comiterea contravenției imputate, nu poate fi bazată pe poziția unilaterală a agentului constatator, în lipsa unor probe pertinente și concludente, or numai procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. De asemenea, conchide că „EXPLOR TUR” S.R.L. nu poate remedia gratuit deficiențele apărute la anularea zborului şi nici nu poate înlocui serviciul sau restitui contravaloarea serviciului necorespunzător, deoarece el nu este operatorul de zbor aerian ci agenția de bilete prin care s-a petrecut/intermediat vânzarea biletului de avion, iar în cazul dat, operatorul de zbor aerian Compania Aeriana AIR MOLDOVA urmează să poarte răspundere integrală pentru - anularea Zborului 9U-891 Chișinău (KIV) - Roma (FCO) din 05.07.2023. Solicită anularea deciziei de sancționare asupra cauzei contravenţionale cu seria și nr. DPN01 000634 din 16.01.2024 și a procesului-

verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. IPN01 000698 din 19.12.2023 cu încetarea procesului.

5. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-533/2024 din 22 mai 2024, a fost respinsă ca nefondată contestația înaintată de administratorul Victor Afteni în interesele societății comerciale „EXPLOR TUR" S.R.L. împotriva deciziei de sancționare asupra cauzei contravenționale cu seria și nr. DPN01 000634 din 16.01.2024, adoptată de către șeful Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Sergiu Dărănuță, pe semnele contravenției prevăzute de art.278 alin.(2) din Codul contravențional, prin care „EXPLOR TUR" S.R.L. a fost sancționată conform art.34 alin. (23) din Codul contravențional cu amendă în cuantum de 360 de unități convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 18 000 de lei.

6. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, recursul administratorului „EXPLOR TUR" S.R.L. Afteni Victor a depus recurs prin care solicită aadmiterea recursului și judecarea acestuia cu pronunțarea prin decizie.

7. În motivarea recursului menționează că cu Hotărârea din 22.05.2024 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), nu este de acord. Prin urmare, din materialele cauzei rezultă că instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, nefiind date răspuns la toate obiecțiile înaintate, or instanța de judecată a examinat cauza superficial și unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar și anume: nu a stabilit și nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat și cercetat toate probele pro și contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor reprezentantului contravenientului, cât și a agentului constatator care sunt contradictorii. Astfel, instanța de judecată a constatat că de către agentul constatator au fost prezentate în copii numai înscrisurile:

- Procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care a fost constatată fapta contravențională;
- Cererea din 17.11.2023 către ISSPNPC de la Andrușca Artur;
- Cererea din 25.10.2023 către „EXPLOR TUR" S.R.L. de la Andrușca Artur;
- Răspunsul „EXPLOR TUR" S.R.L. din 03.11.2023;
- Scrisoarea „AIR MOLDOVA " din 17.06.2023 cu privire la anularea zborului din 05.07.2023;
- Explicațiile „EXPLOR TUR" S.R.L. din 06.12.2023, care au fost anexate pur și simplu la materialele cauzei, în conjunctura în care, agentul constatator nu a

prezentat instanței de judecată probe pertinente și concludente. Instanța de judecată dispunând anexarea menționatelor documente în calitate de probe, la cercetarea judecătorească doar le-a dat citire factologică, fugitiv, fără a se expune asupra acestora, cu excepția Procesul-verbal cu privire la contravenție. Instanța de judecată nu a administrat și cercetat proba Biletele de avion ale Victimei Andrușa Artur. Astfel, instanța a omis faptul că anulările de zbor, sunt în afara controlului Recurentului „EXPLOR TUR" S.R.L., care este în totalitate dependentă de deciziile transportatorului AIR MOLDOVA iar despre acest lucru Victima Andrușa Artur a fost informat la momentul rezervării și achitării biletelor de avion și a bifat că este de acord cu acestea. Respectiv, instanța de judecată a omis fapte importante pentru justa soluționare a cauzei și în superficialitatea sa de examinare a cauzei într-o singură ședință, a ajuns la concluzii greșite și parțiale. La pagina 9 din Hotărâre instanța menționează: „Corespunzător, a fost relevată informația furnizată de C.A. „AIR MOLDOVA " S.R.L, care a comunicat ulterior despre anularea cursei „ avia " și posibilitatea rambursării mijloacelor bănești clienților dezavantajați în urma acestor acțiuni.". La pagina 9 din Hotărâre instanța menționează: „Corespunzător, a fost relevată informația furnizată de C.A. „AIR MOLDOVA " S.R.L, care a comunicat ulterior despre anularea cursei „ avia " și posibilitatea rambursării mijloacelor bănești clienților dezavantajați în urma acestor acțiuni.". Este de menționat că instanța a omis plenitudinea informației care rezultă din comunicatul AIR MOLDOVA din 06.07.2023 sursa: https://www.airmoldova.md/news-records-en/vnimaniiu- passajirov-07-iunea-2023/ care indică: „Pasagerii care au achiziționat bilete de la agențiile acreditate ale companiei aeriene vor putea primi o rambursare după reluarea activităților comerciale si operaționale ale companiei aeriene". La acest aspect, partea recurentă menționează că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 14.07.2023 a fost admisă Cererea introductivă a CA ''Air Moldova" S.R.L. privind inițierea procedurii accelerate de restructurare a debitorului (Dosar nr.2i-333/23). Concomitent, instanța de judecată a dispus punerea sub sechestru a bunurilor si a corespondenței comerciale a ''Air Moldova" S.R.L. În aceasta ordine de idei, a fost prezentata informația instanței de judecată despre mijloacele financiare aflate pe conturile companiei AIR MOLDOVA, în valoare totala de 130 871 135,35 lei, dintre care 129 541 677,35 lei cu titlu de "depozit de asigurare cu virare ulterioara pe cont", deținut la BC Moldova-Agroindbank S.A. destinate rambursării pentru zborurile anulate. Totodată, instanța de judecată a stabilit data ședinței (18 iunie

2024, ora 10:00 în incinta Judecătoriei Chișinău (sediul Central) de validare a creanțelor în cadrul procedurii accelerate de restructurare a companiei aeriene AIR MOLDOVA, ajunsă în stare de incapacitate de plată ca urmare a datoriilor uriașe de peste 2 miliarde lei. Tot aici este de menționat și faptul că instanța de judecată utilizează termenul de „avia” care nu se regăsește în Dicționarul limbii române și este un rusism împrumutat care nu ține de a fi utilizat în textul unei hotărâri judecătorești. La pagina 9 din Hotărâre instanța mai menționează: în continuare, instanța relevă ca fiind demonstrat și neinfirmat de părți adresarea la 25.10.2023 a cererii de către Victima Andrușca Artur către „EXPLOR TUR” S.R.L., prin care solicită rambursarea mijloacelor bănești în urma nerambursării acestor bani achitați pentru serviciile care nu au fost prestate.", dar, instanța nu specifică constatările sale asupra cărui serviciu al Recurentului a făcut aceste concluzii. Sau, Instanța de judecată ca și Agentul constatator nu au cercetat și stabilit care este serviciul necorespunzător prestat de către Recurent. La 19.06.2023 cet. Andrușca Artur a solicitat Recurentului să fie interpelată cererea către compania AIR Moldova pentru rambursarea banilor achitați pentru biletele procurate prin compania ZBOR.MD. ’’EXPLOR TUR” S.R.L. a informat la 19.06.2023 Victima Andrușca Artur despre faptul că ’’EXPLOR TUR” S.R.L. transmite toate solicitările de rambursare către Compania Aeriană AIR MOLDOVA iar rambursările către pasageri pot fi procesate numai după autorizarea Companiei Aeriene AIR MOLDOVA și recepționarea banilor de către ’’EXPLOR TUR” S.R.L. Totodată, autorul recursului consideră că, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional și să se expună asupra pertinenței și concludenții acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate ca și în materia penală. Nu în ultimul rând, urmează a fi menționat că, instanța de judecată, constatând activitatea defectuoasă a agentului constatator pe parcursul procedurii contravenționale, este în drept să clarifice aspectele neclare, având posibilitate să administreze și alte probe, la cererea părților, și cu respectarea dreptului acestora la un proces echitabil. Subsidiar, instanța de judecată, apreciind probatoriul administrat la caz, în conformitate cu art.458 alin.(1) Codul contravențional urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale. Mai mult ca atât, instanța de judecată nu a verificat, nu a stabilit și nici nu s-a expus în Procesul-

verbal al ședinței și în Hotărâre referitor la neprezentarea agentului constatator Diana Filimonov la ședința de judecare a cauzei contravenționale iar confirmări, dovezi că agentului constatator este în imposibilitate de a se prezenta și/sau despre acțiunile de înlocuire ale acestuia, nu au fost prezentate de către reprezentantul ISSPNPC și nici nu se regăsesc la materialele cauzei. În contextul celor expuse, invocate în Contestația din 31.01.2024 și reiterate în cadrul ședinței de examinare a cauzei, concluzionăm că Agentul constatator nu a stabilit care a fost vinovăția contravenientului când a aplicat sancțiunea sub forma de amenda prevăzută de art.278 alin.(2) din Codul Contravențional. Or art.14 din Codul contravențional prevede că (1) Contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Un lucru și mai grav este că instanța de judecată nu s-a expus la acest aspect invocat, rezultând că nu am fost auziți de către instanța de judecată. Astfel, conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, doar o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o contestație, o cerere de apel sau recurs. (*Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85.*). În același timp, instanța de judecată a emis o Hotărâre, fără a face o cercetare și analiză amplă a probelor, fără a aprecia fiecare probă din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și veridicității ei, fără a aprecia toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Prin urmare, rezultă că în Hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora. Astfel, Diana Filimonov, agentul constatator al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorului (în continuare ISSPNPC) a întocmit Procesul- verbal cu privire la contravenție Seria IPN 01 Nr. 000698 din 19.12.2023 pe fapta contravențională: refuzul ’’EXPLOR TUR” S.R.L. de a satisface reclamația consumatorului Andrușca Artur privind restituirea contravalorii serviciului necorespunzător 15930 lei pentru biletele de avion la care cursa a fost anulată de către AIR MOLDOVA. În prezenta cauza, atrage atenția că, nu poate opera prezumția de temeinicie a Procesului- verbal de contravenție. Având în vedere principiul legalității, care este de rang constituțional, și exprimând obligativitatea respectării legilor și a calității acestora, precum și asigurarea

respectării ordinii de drept, atestăm că aceste condiții au fost neconsiderate la data întocmirii actului. Or, legalitatea este de esența cerințelor statului de drept, a preeminenței legii în reglementarea relațiilor sociale. Deci, procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest Proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agent și consemnate în Procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de agent nu putem fi convinși de vinovăția „acuzatului", dincolo de îndoiala rezonabilă. Ținând cont de cele menționate supra, având în vedere că în Procesul-verbal cu privire la contravenție nu au fost indicate circumstanțele esențiale ale comiterii contravenției și încadrarea juridică corespunzătoare a faptei, concluzionăm că Procesul-verbal cu privire la contravenție încheiat în baza art. 278 alin.(2) din Codul contravențional în privința Recurentului urmează a fi încetat. Nici dispozițiile art.181 din Legea nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor nu erau aplicabile speței, ori serviciul de rezervare prestat de Recurent nu a prezentat careva neconformități în sensul dispozițiilor legale, iar neexecutarea obligațiilor asumate de transportator nu-i sunt imputabile. Nu revine ''EXPLOR TUR" S.R.L. obligația de transportare pasageri și bagaje cu o aeronavă la locul de destinație. La fel, nici anulările de zbor nu sunt de competența ''EXPLOR TUR" S.R.L. Procedura de procesare a rambursărilor de la companiile aeriene are loc la solicitarea pasagerului iar banii se rambursează pasagerului numai după transferul acestora pe contul ''EXPLOR TUR" S.R.L. Este greșită constatarea agentului constatator și a instanței care a judecat cauza contravențională referitor la faptul că ''EXPLOR TUR" S.R.L. la 11.09.2023 a refuzat de a satisface reclamația consumatorului Andrușca Artur privind restituirea contravalorii serviciului necorespunzător. Conform prevederilor din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, responsabil pentru transportarea persoanelor, bagajelor și mărfurilor și a oferi asistență și compensații pasagerilor este operatorul aerian. Considerând că în speță nu există nici faptă contravențională, nici vinovăție dovedită a persoanei juridice ''EXPLOR TUR" S.R.L. în săvârșirea contravenției prevăzut de art.278 alin.(2) Codul contravențional iar instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențial invocate în recurs. În lumina celor invocate supra, menționăm că instanța de fond a adoptat o hotărâre nefondată or instanța de judecată era obligată

să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de părți. Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către recurent, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentat în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Codul contravențional. Totodată, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de către recurent în contestație și în cadrul ședinței de judecată și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale Recurentului vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate.

8. Potrivit prevederilor art.464[2] Codul contravențional, *cauza contravenţională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenţionale în instanţa de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenţionale, precum şi solicită părţilor de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părţile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va pronunţa o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă. In cazul în care părţile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenţionale în şedinţă publică, instanţa de judecată poate dispune citarea părţilor dacă apreciază acestfapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cauza contravenţională în şedinţă publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanţa de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenţionale în şedinţă publică în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din*

materialele cauzei rezultă că cauza contravenţională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanţa de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

9. Conform art.464[3] Codul contravențional, *soluționarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă se desfăşoară în termenul şi în condiţiile prevăzute la art.454. Hotărîrea judecătorească în procedură scrisă se emite în condiţiile art.462. Hotărîrea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică părţilor cauzei contravenţionale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod. Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător. Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente.*

10. Participanții au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională a fost examinată în lipsa părților în procedură scrisă.

11. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

12. Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

13. Din materialele dosarului, Colegiul penal reține că la data de 19.12.2023, la ora 10 şi 40 min., agentul constatator al ISSPNPC, Diana Filimonov a întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. IPN01 000698 în privinţa lui „EXPLOR TUR” S.R.L., reprezentată de administratorul Victor Afteni pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art.278 alin.(2) din Codul contravenţional, fiind constatată încălcarea prevederilor art.10 lit. c), d) şi art.181 alin. (1) din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecţia consumatorilor, pentru faptul că la 03.11.2023, „EXPLOR TUR” S.R.L. a refuzat

de a satisface reclamaţia consumatorului Artur Andrușca privind restituirea contravalorii serviciului necorespunzător prin rambursarea sumei de 15 930 lei pentru biletele de avion procurte conform bonului fiscal nr. 0012 din 03.03.2023 la cursa Chișinău – Roma – Chișinău, cursă care a fost anulată. În continuare, şeful ISSPNPC, Sergiu Dărănuţa a emis decizia de sancţionare cu seria şi nr. DPN01 000634 din 16.01.2024 în prezenţa reprezentantului contravenientului, prin care persoana juridică „EXPLOR TUR" S.R.L. a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art.278 alin.(2) din Codul contravențional şi a fost sancționată contravențional cu amendă în mărime triplă de 360 de unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 18 000 de lei.

14. La data de 31.01.2024, administratorul societății comerciale „EXPLOR TUR" S.R.L., Victor Afteni a depus o contestație împotriva deciziei de sancţionare cu seria şi nr. DPN01 000634 din 16.01.2024, prin care a solicitat anularea deciziei, a procesului verbal cu privire la contravenție şi încetarea procesului contravențional din lipsa faptei contravenției. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-533/2024 din 22 mai 2024, a fost respinsă ca nefondată contestația înaintată de administratorul Victor Afteni în interesele societății comerciale „EXPLOR TUR" S.R.L. împotriva deciziei de sancționare asupra cauzei contravenționale cu seria și nr. DPN01 000634 din 16.01.2024, adoptată de către șeful Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Sergiu Dărănuță, pe semnele contravenției prevăzute de art.278 alin.(2) din Codul contravențional, prin care „EXPLOR TUR" S.R.L. a fost sancționată conform art.34 alin. (23) din Codul contravențional cu amendă în cuantum de 360 de unități convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 18 000 de lei.

15. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

16. Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, concluziile agentului constatator pe semnele contravenției prevăzute de art.278 alin.(2) din Codul contravențional, prin care „EXPLOR TUR" S.R.L. a fost sancționată conform art.34 alin. (23) din Codul contravențional, sunt fondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator se întemeiază pe careva probe certe și

concludente, la materialele procesului contravențional au fost anexate probe materiale care confirmă fapta incriminată de agentul constatator contravenientului, ceea ce echivalează cu îndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției contravenientului.

17. În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, concluziile agentului constatator, sunt fondate, aferent vinovăţiei de vreme ce agentul constatator a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea actului de constatare şi propunerii de tragere a persoanei la răspundere contravenţională. Or, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de codul contravenţional, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

18. Potrivit art. 10 lit. c) din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor, Prestatorul este obligat să presteze numai servicii care nu afectează viaţa, sănătatea, ereditatea şi securitatea consumatorilor ori interesele economice ale acestora, și lit. d) să respecte cerinţele stabilite în actele normative sau declarate, precum şi clauzele contractuale. Iar conform art. 181 alin. (1) din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor, În cazul serviciilor, remedierea gratuită a deficienţelor apărute care nu sînt imputabile consumatorului, înlocuirea gratuită în condițiile art. 18 alin. (4), reducerea corespunzătoare a preţului sau restituirea contravalorii se aplică la constatarea deficienţelor în timpul prestării sau recepţionării serviciului ori în cadrul termenului de garanţie și se face de către prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamaţiei de către consumator sau în termenul stabilit în contract.

19. În conformitate cu art. 278 alin. (2) Codul contravențional, Refuzul vînzătorului, prestatorului de a satisface reclamația consumatorului privind remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită a acestuia sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în condițiile stabilite de legislație se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

20. Cu referire la motivele invocate de recurent, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, or, examinând probatoriul administrat, instanța de fond a reținut în mod justificat că victima Artur Andrușca a efectuat plata sumei în mărime de 15 930 lei în adresa „Explor Tur” S.R.L. pentru procurarea biletelor de avion (fapt

confirmat prin bonul fiscal nr. 0012 din 03.03.2023). Astfel, reieșind din conținutul răspunsului oferit la reclamația consumatorului, recurentul a refuzat să ramburseze banii achitați de cet. Andrușca Artur, invocând în mod neîntemeiat că activitatea este realizată în numele și pe seama transportatorilor, iar obligația de restituire a contravalorii biletelor călătorie ar aparține C.A. ,,Air Moldova" S.R.L.

21. În acest context, potrivit răspunsului la reclamație oferit victimei, însuși contravenientul declară că „ „Explor Tur" S.R.L. este o agenție de turism care activează sub marca comercială „ZBOR.MD" și care are în obiectul de activitate rezervări-vânzări bilete de avion". Totodată, bonul de casă este documentul valabil care atestă efectuarea unei tranzacții comerciale la punctul de vânzare al biletelor de avion conform domeniului de activitate- „Explor Tur" S.R.L. și acordă dreptul consumatorului de a solicita rambursarea mijloacelor bănești de la ultima.

22. În acest sens, „Explor Tur" S.R.L. nu este un operator aerian care execută sau intenţionează să execute un zbor în temeiul unui contract cu un pasager sau în numele unei alte persoane, juridice sau fizice, care a încheiat un contract cu pasagerul respectiv, însă agenția de turism acţionează în sensul vânzării biletelor de avion ale operatorului aerian, la anularea zborurilor căruia, rambursarea va fi efectuată în punctul de vânzare a biletelor.

23. La fel, se reține cu certitudine că, consumatorul nici nu dispune de pârghii legale pentru a adresa o reclamație către C.A. „Air Moldova", reieșind din prevederile art.25 alin. (2) din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor potrivit căruia, Odată cu depunerea reclamației, consumatorul prezintă o copie de pe bonul de casă sau o copie de pe alt document care confirmă efectuarea cumpărăturii (inclusiv certificatul de garanţie). Subsecvent, recurentul invocă faptul că mijloacele bănești ale victimei au fost transferate către compania aeriană „Air Moldova" în temeiul contractelor de agenție comercială nr. 13-23/PA din 01.01.2023 și nr. 18/SA din 24.07.2012, inserând în cererea de recurs doar extrasele din contractele menționate. Nici aceste argumente nu sunt în măsură să justifice refuzul recurentului de a satisface reclamația consumatorului, or, raporturile juridice stabilite între doi agenți economici în baza contractelor de agenție comercială, nu pot prejudicia interesele consumatorilor și sunt excluse din sfera de control al acestora.

24. În acest sens, Codul civil al R.M. stabilește expres la art. 1086 alin. (1) că efectele unui act juridic civil sunt guvernate de principiul relativității, și anume, „Contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Orice

clauză contrară este lovită de nulitate absolută.” Cu privire la argumentele recurentului precum că, ISSPNPC nu reprezintă autoritatea publică competentă să examineze petițiile prin care se solicită rambursarea sumelor pentru zborul anulat de „Air Moldova” S.R.L., precizăm că, ISSPNPC realizează controlul respectării legislației privind protecția consumatorilor în limita domeniilor de competență. Așadar, conform art.27 lit. g1 din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor, ISSPNPC efectuează supravegherea pieţei privind conformitatea produselor nealimentare, introduse sau puse la dispoziţie pe piaţă, cerinţelor esenţiale aplicabile, precum şi controlul conformităţii serviciilor prestate, inclusiv turistice, cerinţelor stabilite în actele normative şi/sau declarate, cu excepția domeniilor atribuite competenței altor organe, conform art. 28 alin. (2).

25. Potrivit pct. 42 din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, Autoritatea Aeronautică Civilă efectuează controlul respectării prevederilor legislației în domeniul protecției consumatorilor în transportul aerian. Prin urmare, conform normelor indicate supra și în coroborare cu situația faptică, agentul constatator a acumulat suficiente probe în vederea constatării vinovăției contravenientului S.R.L.„Explor Tur”.

26. În aceste condiții se atestă că „EXPLOR TUR” S.R.L. a fost calificată corect și întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute în art.278 alin.(2) din Codul contravențional, iar cu privire la sancțiunea aplicată de către agentul constatator, se atestă că a fost a fost administrată în limitele legale impuse de art.34 alin.(2) din Codul contravenţional, condiţionate corect şi de existenţa unor decizii de sancţionare anterioare, în privinţa cărora, apărarea nu a formulat careva obiecții.

27. Relevante speței sunt prevederile art.34 alin.(23) a Codului contravențional, comiterea de către persoana juridică a treia oară şi mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi.

28. Potrivit sancțiunii normei speciale prevăzute la art.278 alin(2) din Codul contravenţional, persoana juridică se sancționează amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice, iar amenda în mărime triplă constituie 360 de unităţi convenţionale.

29. Prin urmare, sancționarea contravenientului nu s-a făcut în scop abuziv, ci doar reieşind din faptul că agentul constatator a recunoscut persoana juridică vinovată de săvârșirea faptelor, astfel cum au fost descrise în procesul verbal cu privire la contravenţie şi în decizia de sancţionare cu seria şi nr. DPN01 000634 din 16.01.2024. Aşadar, acțiunile lui „EXPLOR TUR" S.R.L. au fost calificate corect și întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute în art.278 alin.(2) din Codul contravențional, iar în aceste circumstanțe de fapt și de drept, recursul declarat urmează a fi respins iar hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-533/2024 din 22 mai 2024 se menține fără modificări.

30. În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil (Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).

31. Instanţa corect a concluzionat, că faţă de probele administrate în cauză, prezumţia de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumţia de autenticitate şi prezumţia de veridicitate nu au fost răsturnate, în condiţiile în care săvârşirea faptei contravenţionale a fost dovedită pe baza constatărilor personale ale agentului constatator şi a probelor acumulate, iar recurentului i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal cu privire la contravenție, însă nu a reuşit să răstoarne prezumţia de legalitate, valabilitate şi autenticitate de care se bucură actul contestat.

32. La caz, Colegiul penal relevă că, nu rezistă criticii argumentul recurentului, or se constată că instanța de judecată la examinarea cauzei a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe care au importanță pentru examinarea cauzei, adică a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

33. Colegiul penal consideră, că recursul declarat la caz reprezintă de fapt dezacordul recurentului cu aprecierea instanței de judecată, or instanța de recurs consideră aprecierea instanței de fond una clară, certă și bine motivată, iar careva

probe și temeiuri de casare a acesteia nu au fost depistate. Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de către „EXPLOR TUR” S.R.L. și a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-533/2024 din 22 mai 2024.

34. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct. 1) lit. c), art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul „EXPLOR TUR” S.R.L. și se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-533/2024 din 22 mai 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător Spoială Alexandru

judecător Beșelea Eugeniu

judecător Chiroșca Igor